

24.10.2025

Dnro 1891/03.04.04.04.10/2024

Asia Virantoimitusvelvollisuuden muuttamista koskeva valitus

Valittaja Erkki Kauranen

Päätös, josta valitetaan

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän yhtymähallitus 3.9.2024 § 70

Rehtori on 30.5.2024 päättänyt muuttaa lehtori Erkki Kaurasen pääasialliseksi työskentelypaikkakunnaksi Rovaniemen 29.7.2024 alkaen. Opetusta ja ohjausta voi olla myös muilla REDU:n työskentelypaikkakunnilla. Perusteena on virkatehtävien sopeuttaminen muuttuviin tarpeisiin.

Yhtymähallitus on valituksenalaisella päätöksellä hylännyt Kaurasen oikaisuvaatimuksen.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Yhtymähallituksen ja rehtorin päätökset on kumottava.

Valittajan oikeusturvan vuoksi virantoimituksessa tehtävissä muutoksissa pitää huomioida lainsäädäntöä laajemmin kuin pelkästään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettu laki. Päätöksen mukaan virantoimituspaikka muuttuu Sodankylästä Rovaniemelle. Etäisyys on 134 kilometriä ja ylittää Sodankylän työ- ja elinkeinoministeriön työssäkäyntialueista annetussa asetuksessa määritellyn työssäkäyntialueen rajan.

Asian käsittely ja selvittäminen

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän yhtymähallitus on antamassaan lausunnossa pyytänyt valituksen hylkäämistä sekä esittänyt, että hallinto-oikeus määrää valittajan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Valittaja on antanut vastaselityksen ja toimittanut lisäselvitystä. Hallinto-oikeuden on määrättävä Rovaniemen koulutuskuntayhtymä vastaamaan oikeudenkäyntikuluista asiassa ja korvaamaan virantoimitusmatkoista aiheutuneet kulut. Virkapaikan siirtämiseen tarvitaan lähtökohtaisesti virkamiehen suostumus. Ilman suostumusta virkapaikan siirtäminen on laitton. Viran sijoittaminen voidaan tehdä vasta yhteistoimintamenettelyjen jälkeen. Valittaja on täsmentänyt, että hänelle ei ole syntynyt asiassa oikeudenkäyntikuluja ja että hänen oikeudenkäyntikuluvaatimuksensa on koskenut hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksua ja mahdollisia muita kuluja.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus jättää virantoimitusmatkoista aiheutuneiden kulujen korvaamista koskevan vaatimuksen sekä virkamiehen suostumusta ja yhteistoimintamenettelyä koskevat valitusperusteet tutkimatta.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen ja valittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Perustelut

Tutkimatta jättäminen

Kuntalain 135 §:n 3 momentin mukaan valittajan tulee esittää 2 momentissa tarkoitetut valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä. Tämän vuoksi hallinto-oikeus ei tutki valittajan vastaselityksessä valitusajan päättymisen jälkeen esittämiä uusia viranhaltijan suostumusta ja yhteistoimintamenettelyä koskevia valitusperusteita.

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka säädetään kuuluviksi sen toimivaltaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa tai muussa laissa. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei siten kuulu velvoittaa kuntayhtymää työnantajana korvaamaan valittajalle tämän kodin ja työpaikan välisistä matkoista aiheutuneita kustannuksia.

Virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen

Sovellettava säännös ja lain esityöt

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (viranhaltijalaki) 23 §:n mukaan toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottamisesta päättävä kunnan tai hyvinvointialueen viranomainen voi varattuaan viranhaltijalle tilaisuuden tulla kuulluksi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää.

Lakia kunnallisesta viranhaltijasta ja kuntalain muuttamista koskevan hallituksen esityksen (HE 196/2002 vp) yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu edellä mainitun pykälän osalta, että työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuteen eli direktio-oikeuteen kuuluu tyypillisesti oikeus määrätä miten, missä ja milloin työtä tehdään, sekä oikeus työnteon ja työtulosten laadun valvontaan. Säännöksessä annettaisiin työnantajalle oikeus muuttaa virantoimitusvelvollisuutta laajemmin kuin mihin sillä olisi oikeus pelkästään normaalin direktio-oikeuden perusteella. Säännöksen lähtökohtana on toiminnan ja virkatehtävien sopeuttaminen muuttuviin tilanteisiin, tarpeisiin ja olosuhteisiin. Kunnan on julkisyhteisönä voitava kaikissa tilanteissa turvata sille kuuluvien tehtävien tarkoituksenmukainen ja tehokas hoitaminen. Näin ollen ehdotetaan, että kunnan viranomainen, joka päättää virkasuhteen täyttämisestä toistaiseksi, voisi päättää, että viranhaltijan virantoimitusvelvollisuutta muutetaan tai viranhaltijan virkatehtäviä järjestellään uudelleen, jos toiminnan uudelleen järjestely tai muu perusteltu syy sitä edellyttää. Säännöksessä tarkoitettua perusteltua syytä arvioidaan kunnan hallinnon tarpeiden perusteella. Säännös ei edellyttäisi viranhaltijan suostumusta, mutta viranhaltijalle olisi varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kuin muutoksesta lopullisesti päätetään.

Asiassa saatu selvitys ja hallinto-oikeuden johtopäätös

Rehtorin päätöksestä ilmenee, että valittaja on toiminut Rovaniemen koulutuskuntayhtymässä 1.8.2008–31.7.2013 päätoimisena tuntiopettajana ja 1.8.2013 alkaen lehtorin virassa. Virkamääräyksissä valittajan pääasiallinen työskentelypaikkakunta on ollut Sodankylä. Valittajan virantoimituspaikan muuttamisen perusteena on ollut virkatehtävien sopeuttaminen muuttuviin tarpeisiin. Talotekniikan lähiopetus on ollut loppumassa Sodankylän toimintayksiköstä. Sodankylän toimintayksikössä opettajatarve on ollut ainoastaan sivutoiminen lukuvuonna 2024–2025 jatkavien opiskelijoiden opintojen loppuun saattamiseksi. Rovaniemen Jokiväylän toimintayksikössä on tarvittu talotekniikan päätoimista tuntiopettajaa 29.7.2024 alkaen. Valituksenalaisen päätöksen mukaan valittaja on virantoimituspaikan muuttamisesta huolimatta jatkanut edelleen Lapin koulutuskeskus REDU:n lehtorin virassaan.

Valittajan 1.1.2019 alkaen toistaiseksi voimassa olevasta virkamääräyksestä ilmenee, että valittaja on toiminut Rovaniemen koulutuskuntayhtymän palveluksessa lehtorina työtehtäväänään rakennusalan opetus. Työn suorituspaikka on virkasuhteen alkaessa ollut Sodankylä. Lisäksi virkamääräyksessä on todettu, että työn suorittamispaikka on Rovaniemen koulutuskuntayhtymän alue, ellei koulutuskuntayhtymän tekemistä yhteistoiminta- tai muista sellaisista sopimuksista muuta aiheudu.

Kuten hallituksen esityksessä on todettu, julkisyhteisön on voitava turvata kaikissa tilanteissa sille kuuluvien tehtävien tehokas ja tarkoituksenmukainen hoitaminen ja tämän vuoksi kysymys siitä, onko virantoimitusvelvollisuuden muuttamiseen olemassa perusteltu syy, on arvioitava hallinnon eli tässä tapauksessa koulutuskuntayhtymän tarpeiden perusteella.

Hallinto-oikeus katsoo, että kuntayhtymän rehtorilla on edellä mainitussa tilanteessa, jossa opiskelijamäärä Sodankylässä on vähentynyt ja Sodankylässä tapahtuva opetustoiminta on ollut kokonaan loppumassa, ollut viranhaltijalain 23 §:ssä tarkoitettu perusteltu syy muuttaa valittajan virantoimitusvelvollisuutta muuttamalla hänen pääasialliseksi työskentelypaikkakunnakseen Rovaniemi. Yhtymähallituksen ja rehtorin päätöksiä ei ole valituksen johdosta kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

Valituksen tultua hylätyksi koulutuskuntayhtymä ei ole velvollinen korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikuluja.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 81 § 2 mom 1 ja 5 k
Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 53 § 1 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (Kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Anna-Kaisa Marski, Riitta Arjas ja Heidi Puotiniemi.

Esittelevä jäsen Heidi Puotiniemi

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös valittaja, kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu
270 euroa

Jäljennös maksutta Rovaniemen koulutuskuntayhtymän yhtymähallitus, sähköpostitse

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Oikeudenkäyntimaksun peruste

Tuomioistuinmaksulaki
Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021)

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Osoite: PL 189 (Torikatu 34-40), 90101 OULU
Puhelin: 029 56 42800 **Telekopio:** 029 56 42841
Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>